

SUOMEN
VALOTAITEEN SEURA
FLASH

TOIMINTAKERTOMUS

2024

SISÄLLYS

Pääkirjoitus	3
Suomen valotaiteen seura FLASH: Avaintiedot toimintavuosi 2024	4
Hallitus, vuosikokoukset, asiantuntijaryhmät ja työryhmät	5
Talous ja toiminnan edellytykset	8
Tilastot vuodesta 2024	11
Seuran strategian kehittäminen	13
Seuran strategia & Valotaiteen keskus	15
Jäsenistö & Tiedotus	17
Yleisötyö & Vaikuttaminen	19
Esiintymiset	20
Artikkelit	21
Konsultaatiot	21
Omat näyttelyt	22
4.-8.1.2024 Lux Helsinki, Alueelliset kulttuuri- verkostot -ohjelmisto	22
FLASH biennaali	23
Kuusvooninkisen valoihteiset videoteokset, Finlayson Alue Tampere	28
Välitetyt teokset	29
NBF	30
Muut tilaisuudet	30
Ammattilaistoiminta & Valotaiteen kehitys	31
FLASH Mediataideverkoston MEHI-hankkeessa	32
Kuvataidetalo	32
Valotaiteen residenssitoiminta	32
Koulutukset	34
Videot ja esittelyt	34
Seura hanketoteuttajana	35
Konsultoinnit, koulutukset ja verkostoituminen	37
Kotimaisten taiteilijoiden markkinointi	39
Blaf.fi välityssivuston laajentaminen ja kehittäminen	40

TYÖ TEKIJÄÄNSÄ OPETTAA – TOIMINTAVUOSI 2024

Sanonta “työ tekijäänsä opettaa” sopii erinomaisesti kuvaamaan Suomen valotaiteen seura FLASH ry:n vuotta 2024. Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän Next Generation EU (2022) -hankerahoituksen toisena toteutusvuotena vietiin käytäntöön ne toimet, joita ensimmäisellä vuodella pilotoitiin, arvioitiin ja asetettiin vaikuttavuusjärjestykseen.

Valotaiteen toimintaympäristö on kausiluonteinen ja dynaaminen. Viime hetkeen asti venyvät rahoitus- ja yhteistyövahvistukset haastavat pitkäjänteistä suunnittelua. FLASH ei kuitenkaan ole ensikertalainen: kahdeksan toimintavuoden aikana on opittu ennakoimaan, sopeutumaan ja ennen kaikkea arvioimaan muutoksen suuntaa. Tätä kirjoittaessani, toimintaa on varmistettu jo vuosille 2025, 2026 ja 2027.

Vuosi 2024 oli merkittävien onnistumisten ja määrätietoisien kehittämisen aikaa. Tavoitteet ylitettiin – monin paikoin rohkeasti ja kirkkaasti. Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitus “Suomalainen valotaide kansallisille ja kansainvälisille markkinoille” mahdollisti pitkäjänteisen työn, uusien työresurssien palkkauksen ja kansainvälisen vaikuttavuuden vahvistamisen.

Tampereen Finlaysonilla järjestetty FLASH4 – Uusi pimeä nosti esiin keinovalon vaikutuksia uudesta näkökulmasta ja toi yhteen kymmeniä taiteilijoita ja tuhansia kävijöitä – jopa Italian Mantovasta saakka. Yhteistyö Tampereen kaupungin ja Finlaysonin alueen kanssa tuotti näyttelyn, joka nousi merkittävämmäksi suomalaisen valotaiteen esitykseksi tällä vuosituhannella.

Biennaalin yhteydessä järjestetyt Valotaiteen paikka -seminaari, Kirjoittaja- ja Kriitikkokoulut sekä Oulussa järjestetty Kuraattorikoulu avasivat valotaiteelle uusia tulkinnan, kokemuksen ja arvioinnin horisontteja. Kuraattoriklinikka tarjosi taiteilijoille arvokasta tukea ja neuvoja läpi koko hankerahoituskauden.

Lux Kanneltalon valotaidekokonaisuus esitteli kotimaista valotaidetta Helsingissä – ja teki sen sanataiteen ja performanssin kanssa vuoropuhelussa. Valotaideosaston toteutus Nordic Business Forumissa oli kunnianhimoinen ja onnistunut avaus liiketoiminnan ja taiteen rajapinnassa.

FLASH oli keskeisessä roolissa kehittämässä LYSA-verkostoa (Nordic Light Art Curators and Festivals Network) ja nosti suomalaisen valotaiteen pohjoismaiseen kärkeen. Pohjoismaisten kuraattorien vierailu Tampereella poiki uusia teosesityksiä ja yhteistyömahdollisuuksia.

Vaikuttamistyö jatkui ulkoministeriön Pressipäivillä ja kulttuuriministeri Sari Multalan tapaamisessa. Koulutuksen vähäisyys ja alan kehittämistarpeet sekä erityisesti alan mahdollisuudet nostettiin esiin painokkaasti.

Seuran 8-vuotisjuhla Helsingissä kokosi Lux Helsinki -festivaalin yhteydessä laajasti kansainvälisen valotaidekansan. Tapahtuma-aikana järjestetty FLASH Miniresidenssi toi yli 15 kansainvälistä kuraattoria tutustumaan suomalaisiin valotaiteilijoihin. Yhteistyö, vieraanvaraisuus ja kansainvälisyys ja verkostoituminen olivat vahvasti läsnä – ja loivat pohjaan tuleville vuosille.

FLASH ja Valotaidepankki esiteltiin laajasti eri yhteyksissä. Aktiivisen BLAF välitystoiminnan päivittyminen Valotaidepankin ylläpitorooliin mahdollistaa jatkossa taitelijalle paremmat mahdollisuudet saada suoria yhteydenottoja tilaajilta sekä teostietojen päivittämisen verkkokatalogiin. Sisältö ja käyttö kasvoivat huomattavasti kansainvälisten ponnistelujen myötä.

Teimme kaiken sen, mitä lupasimme – ja enemmän. Työ tekijäänsä opettaa, sanotaan. Niin myös tässä tapauksessa.

Hankerahoitus purki painetta, joka on syntynyt alan tunnistetuista mutta aiemmin rahoittamattomista tarpeista. Suuret asiat eivät synny hetkessä. Kaikki siemenet eivät idä heti, eivätkä kaikki vaikutukset ole suoraan mitattavissa rahassa tai tuloksissa. Se ei silti tarkoita, etteikö niillä olisi merkitystä. Kasvua tapahtuu monin eri tavoin, monilla eri rintamilla ja sen voi huomata odottamattomissa paikoissa.

Vuosi 2024 todisti, että Suomen valotaiteen seura FLASH:n ytimessä on osaaminen, yhteisö ja tulevaisuus. Jatkamme työtä rohkeasti, yhteistyöhön nojaten ja kenttää kehittäen.

23.4.2024

Virve Leikola, toiminnanjohtaja

AVAITIEDOT TOIMINTAVUOSI 2024

Suomen valotaiteen seura FLASH perustettiin tammikuussa 2017 edistämään valotaiteen ja sen tekijöiden asemaa Suomessa ja kansainvälisesti. FLASH on eri taustaisten valotaiteilijoiden, kuraattoreiden, valotapahtumatuottajien ja muiden valotaiteesta kiinnostuneiden yhteenliittymä. Se ei ole ammattiliitto eikä taiteilijajärjestö, vaan ajaa yleisesti valotaiteen asiaa eikä sen jäsenyyteen vaadita muuta kuin kiinnostus valotaiteeseen. FLASH on voittoa tavoittelematon yhdistys.

Seuran toiminta perustuu työryhmien työskentelyyn hallituksen valvonnassa, toiminnanjohtajan organisoimana. Suomen valotaiteen seura FLASH ry sai ensimmäisen toiminta-avustuksensa TAIKE:lta vuonna 2021. Avustus on myönnetty myös toimintavuosille 2022, 2023 sekä 2024.

Yhdistyksen perustoiminnan keskiöön nostettiin vuonna 2024 Yleisötyö ja vaikuttaminen.

Edelleen painotettiin myös yhdistyksen pitkäjänteistä ja jatkuvaa toimintakulttuurin kehittämistä ja arviointia sekä verkostoitumis-, talous- ja hankeosaamista. Kumppanuuksien kautta yhdistyksen on mahdollista saavuttaa toiminnalleen painoarvoa sekä parempaa näkyvyyttä. Vastineeksi yhdistyksen on mahdollisuus tarjota valotaiteen sisältöä ja ammatillista osaamista.

Yllä:

Antti Pussinen: Tuijottaa takaisin sinuun (2024)

FLASH4 Uusi pimeä -biennaali, Finlaysonin alue, Tampere

Kuva: Sanni Piirainen

HALLITUS, VUOSIKOKOUKSET, ASIANTUNTIJARYHMÄT JA TYÖRYHMÄT

Jäsenkokoukset

Yhdistyksen kevätkokous pidettiin 21.4.2024 klo 14 Helsingin keskustakirjasto Oodin ryhmätyötilassa sekä etäyhteyksin.

Kokous valitsi yksimielisesti seuran puheenjohtajaksi Immanuel Paxin.

Yhdistyksen syyskokous pidettiin 29.9.2024 klo 15 Helsingin keskustakirjasto Oodin ryhmätyötilassa sekä etäyhteyksin.

Kokouksessa hyväksyttiin toimintasuunnitelma vuodelle 2025 joka sisälsi maininnan jo sovituista hankeyhteistöistä vuosille 2026-27. Hyväksyttiin tulo- ja menoarvio sekä liittymis- ja jäsenmaksu.

Hallitus

Puheenjohtaja: Immanuel Pax

Varsinaiset jäsenet: Eero Erkamo, Elisa Hillgen, Antti Kulmala, Pietu Pietiäinen, Jari Vuorinen

Varajäsenet: Mia Erlin, Tarja Ervasti, Marko Häkkinen, Raisa Kilpeläinen

Uusia jäseniä: Tarja Ervasti, Mia Erlin, Marko Häkkinen, Jari Vuorinen

Järjestäytymiskokouksessa 7.5.2024 jaettiin hallituksen vastuualueet:

Varapuheenjohtajaksi valittiin Eero Erkamo

Sihteeriksi valittiin seuran ulkopuolelta Annukka Ketola

Hallituksen jäsenet ja varajäsenet vastuualuemallin mukaisesti:

- Elisa Hillgén: Jäsentoiminta ja tiedotus (seuran toiminnantiedotus ja viestintäsuunnittelu)
- Eero Erkamo: Seuran strategia ja valotaiteen keskus, varajäsenet Mia Erlin ja Raisa Kilpeläinen
- Antti Kulmala: Välittäjätoiminta ja omat näyttelyt
- Marko Häkkinen: Ammattilaistoiminta ja valotaiteen kehitys, varajäsenenä Tarja Ervasti
- Jari Vuorinen: Yleisötyö ja vaikuttaminen joka valittiin toimintakauden painopisteeksi

Pietu Pietiäiselle myönnettiin pyynnöstä ero hallituksesta.

Hallitus kokoontui vuonna 2024 yhteensä 11 kertaa: 16.1., 6.2., 5.3., 2.4., 7.5., 4.6., 13.8., 3.9., 8.10., 4.11., 10.12.

Lisäksi järjestettiin 2 sähköpostikokousta: 31.5–3.6. ja 27.–28.9.

Hallituksen Strategiapäivät pidettiin 14.2.

Tämän lisäksi Kevätkokouksessa valittu uusi hallitus kokoontui Perehdytyspäiville 21.5.

Työryhmät

Toimintakauden painopisteeksi valittiin **Yleisötyö ja vaikuttaminen**. Toimintakauden kaikki toiminnot tukivat painopisteen ajatusta ja siihen kiinnitettiin erityistä huomiota.

Työryhmät kokoontuivat vaihtelevasti noin 1–10 kertaa vuoden aikana, riippuen käsillä olevista asioista. Tapaamiset toteutettiin etäyhteyksin ja asioita käsiteltiin myös sähköpostitse ja ryhmien omilla viestiketjuissa. Jäsenille tarjottiin mahdollisuus osallistua kokouksiin ilmoittamalla kokouslinkeistä suljetussa jäsenten Facebook-ryhmässä, muistutuksilla jäsenkirjeissä sekä kertomalla mahdollisuudesta jäsenhakemuksen henkilökohtaisessa vastauksessa. Toiminnanjohtaja osallistui kaikkien työryhmien kokouksiin. Työryhmien vastuuvetäjät jakoivat suullisesti tietoa omien työryhmiensä toimista hallituksen kokouksissa sekä tiedottamalla somessa. Tiedonvaihto ryhmien välillä oli sujuvaa.

Jäsentoiminta ja tiedotus -työryhmä vastasi yhdistyksen jäsentiedotuksen uudistuksesta. Suoraan sähköpostiviestiin perustunut käytäntö muutettiin verkkopohjaiseen uutiskirjeen muotoon, joka mahdollisti myös kuvien lisäämisen tekstin lisäksi.

Työryhmä vastasi myös yhteistyössä Helsingin Tapahtumasäätiön kanssa järjestetyistä yhdistyksen 7-vuotissyntymäpäiväjuhlien järjestelyistä yökerho Butcher'ssa, Helsingissä.

Omat Näyttelyt -työryhmä kokoontui FLASH4 biennaalin tilannepäivitysten sekä Kuusvooninkisen valoihteisten videoteosten kuraattorihaun merkeissä ja edistämiseksi tarvittaessa. Asioita käsiteltiin myös Whatsapp-viesteillä sekä puhelimitse. Työryhmä toteutti useita avustushakemuksia biennaalin rahoittamiselle, sekä kokosi materiaalin sponsorihankinnalle. Omat Näyttelyt -työryhmä toimi säännöllisesti ja ylläpiti kokouksista muistioita. Työryhmä toimi ammattimaisena selkänäjänä seuran näyttelytoiminnalle.

Strategia ja valotaiteen keskus -työryhmä keskittyi Valokulttuurin keskus ajatuksen kehittämiseen. Työryhmä järjesti Utopia Valon talosta-työpajan 6.1. Jäsenistölle suunnattu spekulatiivisen tulevaisuuden havainnollistaminen – aivoriihi kokoontui Arkkitehtuurimuseolla.

*Mollu Heino: Gestures & Ilkka Paloniemi: Peace Ltd
Nordic Business Forum 25.–26.9.2024, Helsinki
Kuva: Anna Björklund*

Osallistujien tuottamien kielellisten määreiden mukaan tuotettiin teköälyllä kuvia siitä, miltä unelmien Valon talo voisi näyttää. Työpajan jatkon innoittamana kutsuttiin Markkinointiviestintätoimisto Pink Eminencen Outi Raatikainen 6.3. etäpalaveriin konsultoimaan työryhmää idean jatkokehittämisestä.

Strategia ja valotaiteen keskus -työryhmä kokoontui vuoden aikana useita kertoja. Työryhmästä 2 kirjoitti myös Oulun Kulttuuripääkaupungin ylläpitämään Valon kuukausi-kirjoitussarjaan joka julkaistiin marraskuun aikana. Tapaamisissa käydyt keskustelut toimivat startegiatyöryhmälle sopivaan tapaan asiakkaina näköalan tarkistuksina ja rohkeasti uuteen kurkottavina, raikkaina jäsenistön ainutlaatuisesta osaamisesta ammentavina tapahtumina.

Työryhmän vastuullinen hallitusjäsen vastasi myös vuoden 2024 Strategiapäivien alustuspuheenvuorosta.

Ammattilaistoiminta ja valotaiteen kehitys toteutui pääosin seuran hanketyön toimesta. Jäsenistölle tarjottiin koulutusta yhteistyössä Kuvataiteen talon kanssa. Seura osallistui koulutustuotantojen kuluihin ja viesti jäsenistölleen mahdollisuudesta osallistua niihin.

Asiantuntijaryhmä

Hallituksen varsinaiset jäsenet muodostivat Next Generation EU -hankkeen asiantuntijaryhmän, joka kokoontui jokaisen hallituksen varsinaisten kokousten yhteydessä.

Yhdistyksen jäsenmäärä vuoden 2024 lopussa: 217

TALOUS JA TOIMINNAN EDELLYTYKSET

Seuran taloutta ja hallintoa on hoitanut aiempien vuosien tapaan talouspäällikkö Annukka Ketola. Seuran perusrahoitus tuli Taiteen edistämiskeskuksen toiminta-avustuksesta. Vuoden 2024 toiminta toteutui pääosin Next Generation EU-hankerahoituksen kautta sekä välitystyön ja yhteistyöprojektien komissioista. Uusien jäsenten kertaluontoiset liittymismaksut toivat seuralle pienen tulolisän vuositasolla. Projektit rahoitettiin erikseen haetuilla apurahoilla tai sponsorituilla. Yhdistyksen toiminnan kehittäminen mahdollistui pääosin erillisrahoitusten turvin sekä merkittävässä yhteistyö- ja hankekumppanuuksissa. Tämän eteen on ponnisteltu määrätietoisesti ja ponnistellaan jatkossakin.

Yhdistyksen tilikauden tulos oli + 367,26 €.

Varsinaisen toiminnan tuotot yhteensä 284 304,10 €

Saadut avustukset 197 531,52 €

Myyntituotot 84 4372,58 €

Vakuutuskorvaukset 2400 €

Yleisavustukset

Taiteen edistämiskeskus, toiminta-avustus: 35 000 €

Varainhankinnan tuotot:

Jäsenmaksut 570 €

Henkilöstökulut:

Vuoden 2024 henkilöstökulut olivat 175 272,34 €

Tästä työssäoloajan normaalipalkkoja oli 36 817,92 €

Yhdistyksen vakituinen työntekijä, toiminnanjohtaja Virve Leikola, palkattiin 50% työpanoksella Suomalainen valotaide kansallisille ja kansainvälisille markkinoille -hankkeeseen. Leikola toimii Suomen valotaiteen seuran toiminnanjohtajana 50 % työajalla.

Freelancereille maksettavia palkkoja ja palkkioita oli yhteensä: 85 445,01 €.

Freelancereita, joilla palkkoja maksettiin, oli yhteensä: 62 henkeä.

Ostopalveluilla palkkioita maksettiin yhteensä: 43 toimijalle.

Henkilötyövuosiksi muutettuna yhdistyksen palkat olivat yhteensä: 6 HTV.

Yhdenvertaisuus, työhyvinvointi ja tasa-arvo

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja kestävä kehitys ovat kuuluneet seuran kaikkeen toimintaan ja säilyneet painopisteinä sen perustamisesta lähtien.

Valotaide itsessään on helposti lähestyttävää ja kävijätiedot osoittavat kautta linjan, että valotapahtumat liikuttavat ihmisiä kaikista ikäluokista, sukupuolesta ja sosiaalisesta taustasta riippumatta. Valotapahtumiin lähdetään usein koko perheellä, mikä on nykyaikana harvinaista ja tukee ihmisten sosiaalista hyvinvointia. Valotapahtumat ovat tyypillisesti ilmaistapahtumia, mikä on yleisön kannalta tarkasteltuna merkittävä kulttuurin saavutettavuutta ylläpitävä tekijä.

Seuran toimintakulttuuri vaalii kaikessa avoimuutta, läpinäkyvyyttä, yhteistyötä, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Seuraan voi liittyä kuka vaan valotaiteesta kiinnostunut. Seuran työryhmät ovat avoinna kaikille jäsenille ja ne järjestetään etäyhteyksin, niin ettei maantieteellinen sijainti muodostu esteeksi.

Seuran toiminta tukee valotaiteen tekijöiden aseman ja työolosuhteiden parantamista luomalla sopimusmalleja, neuvomalla sopimusneuvotteluissa, projektien budjetoinnissa sekä jakamalla tietoa valotaiteen tilaajille ja tekijöille. Seura edistää taiteilijoiden työllistymistä välitys- ja näyttelytoimintansa kautta. Seura tukee valotaiteen tekijöitä jatkuvasti tekijänoikeudellisissa ja ammatillisen osaamisen kehittämisessä tiedottamalla tarjolla olevista koulutuksista sekä tarjoamalla ajankohtaisia koulutuksia. Tarjoamalla valotaiteen tekijöille keskustelufoorumia ja verkostoitumisalustan seura edistää myös alan sisäistä tiedonvaihtoa ja yhtenäisten käytäntöjen muodostumista.

Seuralla on käytössään tapahtumavakuutus. Seuran palkatut työntekijät kuuluvat Terppa-Työterveyspalveluiden piiriin. Taiteen ja kulttuurin kentällä työllistyvien työolosuhteiden kehittämisen tarve tiedostetaan ja työolosuhteita pyritään kehittämään jatkuvasti.

Suomen valotaiteen seuran omien tapahtumien saavutettavuuteen on aina kiinnitetty erityistä huomiota ja sitä parannetaan jatkuvasti. Tätä työtä jatketaan myös tulevien tapahtumien yhteydessä.

Kestävän kehityksen kysymykset otetaan huomioon kaikessa tekemisessä. Valotaidepankin tarkoitus on lisätä valotaiteen tekijöiden työtilaisuuksia, auttaa solmimaan reiluja sopimuksia, toimia työnantajan roolissa, sekä lisätä ja pidentää valotaideteosten esityskertoja ja siten niiden elinkaarta.

Kaikki seuran viestintä on sähköistä ja kaikessa seuran toimintaan liittyvässä liikkumisessa pyritään suosimaan julkista liikennettä.

Valotaiteen ekologinen vaikutus on lähtökohtaisesti pieni. Väliaikaisesti esitettävien valotaideteosten vaikutukset näkyvät myös muualla samaan aikaan

Kaisa Luukkonen: Buzz, Flutter (2015)
FLASH4 Uusi pimeä -biennaali, Finlaysonin alue, Tampere
Kuva: Mikko Vares

sammutetuissa valoissa ja vaikutukset voidaan pitävästi osoittaa sähkönkulutuksessa. Lisäksi valotaide on vahva vaikuttamisen väline, jolla voidaan herättää katsojat kiinnittämään huomiota ekologisesti kestävämpiin ratkaisuihin ja herätellä yleisöä pohtimaan paremman tulevaisuuden vaihtoehtoja, sillä valotaiteen vastaanoton kynnyksellä on luontaisesti matala.

Seura puhuu myös laajemmin esteettisen ja kestävä elinympäristön puolesta. Arkkitehtuurivalaistuksen arvon korostaminen edistää myös kestävä ympäristökehitystä, sillä esteettisesti miellyttävä elinympäristö saa ihmiset tiedostamaan sen ja sitoutumaan sen kestäväan ja maltilliseen kehittämiseen ja ylläpitoon.

Sopimusneuvottelut eri organisaatioiden kanssa ovat kasvattaneet FLASH:n sopimusteknistä osaamista merkittävästi. Sopimuksia solmiessa pidetään tärkeänä ja huolehditaan taiteilijoiden työn reilusta korvauksesta sekä kaikkien sopimusosapuolten oikeuksien ja vastuiden selkeästä kirjaamisesta. Ennen kaikkea painotettiin sopimuskäytäntöä, joka on ennakoimattomien tilanteiden varalta kattava ja juridisesti pätevä, sekä oikeudenmukainen kaikkia osapuolia kohtaan.

Kaikkien työsuhteessa yhdistykseen olevien kanssa solmitaan kirjallinen työsopimus.

TILASTOT VUODESTA 2024

Suuret valotaidetuotannot (5) kävijät yhteensä 154 150

3.–7.1. Lux Helsinki 2024, Alueelliset kulttuurikeskukset (Kanneltalot, Malmitalo, Stoa ja Vuotalo) kävijät 6850

1.1.–10.3. ja 1.9.–24.10. Kuusvooninkisen valoaiheiset videoteokset, kävijät 14 000

17.–22.10. Projio, kävijät 11 000

24.–26.10. Ruudun takaa, Operaatio Pirkanmaan päätöstapahtuma, tapahtuman kokonaiskävijämäärä 120 000

8.–24.11. FLASH5 “Uusi pimeä” biennaalinäyttely, kävijät 2300

Valotaidepankin teosvälitykset (yksittäiset tai pienemmät kokonaisuudet) (5) kävijät yhteensä 205 000

19.–21.1. LOISTE Ylöjärvi, tapahtuman kokonaiskävijämäärä 7000

26.1.–11.2. LUNA Festival, Media Art Friesland, Alankomaat, kävijämäärä 30 000

25.–26.9. Nordic Business Forum, valotaideosasto, kävijämäärä 3000

26.–28.9. Valon Kaupunki, Jyväskylä, tapahtuman kokonaiskävijämäärä 150 000

1.–24.11. Arvika Ljus!, Ruotsi, kävijämäärä 15 000

Työpajat / tapahtumat (6)

14.2.2024 Strategiapäivät

21.5.2024 Perehdytyspäivät

23.5. Savage Beaty dokumenttielokuvan erikoisnäytös (83)

Yllä:

Taneli Rautiainen: *Nimetön (kello) (2021)*

FLASH4 *Uusi Pimeä* -biennaali, Finlaysonin alue, Tampere

Kuva: Sanni Piirainen

- 2.10. Vierailu Helsingin XR Certerissä (4)
- 16.10. Pop Up-Valotaidepankki (2)
- 8.11. FLASH4 biennaalinäyttelyn avajaiset (130)

Jäsentapahtumat (8) kävijät yhteensä 281

- 5.7. Valotaitelijoiden viikonloppuleiri (yhteistyö) (5)
- 4.1. Lux Helsinki Symposium (yhteistyö) (120)
- 6.1. Seuran 7v syntymäpäiväjuhlat (80)
- 6.1. Utopia Valon talosta workshop (8)
- 6.1. FLASH Miniresidenssin taitelijaesittelyt (20)
- 7.1. FLASH Miniresidenssin näyttelykiertomatka Hillitön valo Hyvinkään taidemuseo ja Lux& Umbra WAM (30)
- 12.9. Yhdistyksen syyskokouksen yhteydessä vierailu Reflektor Vantaa tapahtumaan (3)
- 24.11. vapaamuotoinen kuraattorikierros Oulun LUMO valotapahtumassa Kuraattorikoulun yhteydessä (15)

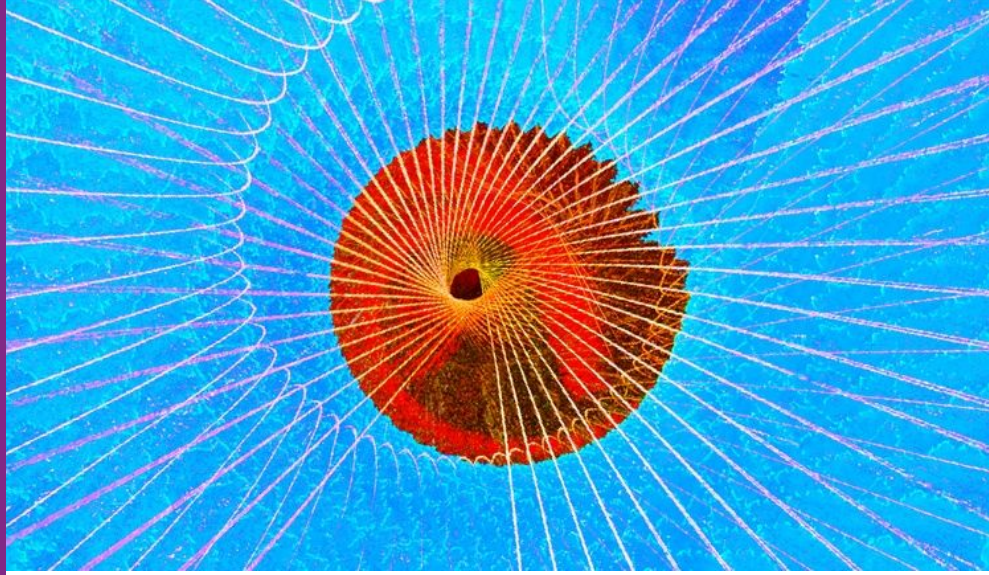
Koulutukset / luennot (16)

- 4.1. Lux Symposium, puheenvuoro Mia Kivinen ja Anna Björklund: "Gatecrashers: light art in the institutionalized art world" (120)
- 13.1. RaumArs, paneelikeskustelu taiteesta ja residenssitoiminnasta (30)
- Kuraattoriklinikka ajanvarauksesta (6)
- 25.5. Writing for the audience- workshop (yhteistyössä MUU ry:n kanssa) (10)
- 8.11. Valotaiteen paikka-seminaari (50)
- 23.11. Valotaiteen kriitikko-seminaari (15)
- 24.11. Valotaiteen kuraattorikoulu (15)
- 29.8. Luento Oulu26 Akatemia / Valotaidepankki ja muita vinkkejä kunnille (34)
- 14.10. Webinaari: Yrittäjänä luovalla alalla (17)
- 4.10. Puheenvuoro Goldstycke -festivaalin seminaarissa
- 25.10. Puheenvuoro Aalto Aesthetics- tapahtuman avajaisissa (25)

Vaikuttavuustyö (16)

- 7.2. Ulkoministeriön Pressipäivät esitys päivän ohjelmassa sekä verkostoituminen illan cocktail-tilaisuudessa (200)
- 26.2. Opetus- ja Kulttuuriministeriö, ministeri Multalan tapaaminen (4)
- 10.5. Artikkelit Suomen valotaiteen seurasta ja FLASH5 biennaalinäyttelystä Finlaysonin alueen kesälehteen Marraskuu 2024 Neljän artikkelin sarja Oulu26 Valon kuukausi
- 3.6. Vieraskynä kirjoitus VALO-lehteen 1/2024 (levikki 5500)
- Artikkeli FLASH4 biennaalista VALO-lehteen 2/2024 (levikki 5500)
- 28.8. Konsultointi: Ulkoministeriön maakuvayksikön kokoaman valofestivaali videon teosten ja tekijöiden kreditointi
- 13.11. Esiintyminen Novembre Nordico tapahtumassa Suomen Rooman Suurlähetystössä
- 24.1 Taitelijaesittely video (levitys somekanavilla): Anni Laukka
- 23.2.T aitelijaesittely video (levitys
- 16.5. Taitelijaesittely video (levitys somekanavilla): Michal Czinege
- 27.12. Taitelijaesittely video (levitys somekanavilla): Saana Volanen
- 6.9.-24.11. Biennaalin taitelija-, teos- ja kuraattoriesittelyt somekanavilla

SEURAN STRATEGIAN KEHITTÄMINEN

14.2.2024 STRATEGIAPÄIVÄT

Strategiapäivät on vuosittain hallitukselle toteutettava alustettu ja moderoitu keskustelutapahtuma. Strategiapäivien keskustelut toimivat tärkeänä ohjenuorana seuran pitkäjänteisessä kehittämisessä sekä vaikuttavuustyön ja rahoitushakujen selkänajana. Strategiapäivien sisältö toimii strategisena viestikapulana vaihtuvalle hallituskokoonpanolle.

Vuoden 2024 Strategiapäivät totesi, että tärkeimpänä tavoitteena pysyy edelleen toiminnan rahoituksen varmistaminen. Sillä pyritään ensisijaisesti turvaamaan vakinaistetun työntekijän palkkaus sekä lisäämään työntekijöiden määrää.

Tavoitteeksi asetettiin myös ulkoisen viestinnän lisääminen ja selkiyttäminen. Kumppanuuksilla lisätään yhteisiä toimintamahdollisuuksia ja tarjotaan kasvumahdollisuuksia aikana, jolloin kolmannen sektorin rahoituksen trendi on jyrkästi laskusuhdanteinen. Kansainvälisyys avaa uusia ovia ja on välttämätön myös alan sisäiselle kehitymiselle.

Jäsenistön määrää pyritään kasvattamaan jatkuvasti. Seuran jäsenistö on yhdistyksen arvokkain voimavara. Ammattilaistoiminta ja valo-

Yllä:

Pink Twins "Axis"

Kuusvooninkisen valoaiheiset videoteokset 1.-30.9.2024,

Väinö Linnan aukio, Tampere

taiteen kehitys sai lisäpontta EU-hankerahoituksen toimien myötä. Sen seurauksena on voitu ammentaa myös muihin seuran toimintoihin laajempaa kansainvälistä antia. Seura tuki kaikin tavoin hankkeen tavoitteita ja sen toimia vuonna 2024.

21.5.2024 PEREHDYTYSPÄIVÄT

Perehdytyspäivässä käytiin päivän aikana läpi seuran perustiedot sekä toimintaperiaatteet ja -tavat, keskusteltiin rahoituksesta sekä organisaatiomallin mukaisesta toiminnasta ja sen kehittämistarpeista. Avointa keskustelua käytiin myös vapaaehtoistyön ja palkatun työvoiman rajapinnoista ja molempien vastuista, sekä sen jakamisesta niin, ettei työmäärä koidu kohtuuttoman raskaaksi. Keskustelua käytiin myös hyvän työilmapiirin ylläpitämisen ja avoimuuden tärkeydestä.

“Suomalainen valotaide kansallisille ja kansainvälisille markkinoille”-hanke

Hanke jatkoi toisen rahoituskauden ajan periksiantamattomasti ja ahkerasti työtä valotaiteen ja sen tekijöiden aseman edistämiseksi Suomessa ja kansainvälisesti. Hankkeen sisältämät toimenpiteet mahdollistivat ja toteuttivat monelta osin niitä pyrkimyksiä, joita varten Suomen valotaiteen seura on perustettu, mutta joihin perustoiminnan rahoitus ei lyhydessään taivu. Hanketyö korvasi aiemmin toimialuejaon mukaiset Yleisötyö & Vaikuttamisen tehtävät ja ne jätettiin pois hallituksen vastuualueista vuonna 2024. Hanketyö edisti niitä vahvasti luontevana osana suomalaisen valotaiteen vientiä ja markkinointia. Hankkeen myötä myös Valotaidepankki uudistettiin, sen teosmäärä kasvoi ja yleisö kansainvälistyi voimakkaasti. Seuran oma perustoiminta keskittyi ammattilaistoiminnan ja valotaiteen kehityksen, oman näyttelytoiminnan, yhdistyksen strategian ja valokulttuurin keskuksen, sekä yhdistyksen viestinnän kehittämiseen ja jäsenistön kasvattamiseen. Hanketyö mahdollisti omalla tahollaan valotaiteen saatavuutta kotimaisilla markkinoilla ja rakensi kansainvälisten toimijoiden välistä yhteistyöverkostoa, jonka tarkoitus on saattaa suomalaista valotaidetta kansainvälisille markkinoille.

SEURAN STRATEGIA & VALOTAITEEN KESKUS

Vastuujäsen Eero Erkamo, varajäsenet Mia Erlin ja Raisa Kilpeläinen. Jäsenet Ilkka Paloniemi, Reija Pasanen

Uusien ja jo olemassa olevien yhteistyöverkostojen kehittämistä painotettiin voimakkaasti, jolla toimella pyrittiin taklaamaan kulttuurialan niukan rahoituksen asettamia esteitä mm. näyttelytoiminnan järjestämiselle. Lisäksi valon laajojen ekosysteemivaikutusten näkyväksi tekemisen keinoja parannettiin yleisesti tiedotustoimintaa kehittämällä. Tulevina toimintavuosina lisätään mm. podcastien, seminaarien, artikkeleiden, muiden julkaisujen ja aiheen esiin nostamista eri medioissa.

Uusien ja jo olemassa olevien yhteistyöverkostojen kehittämistä painotettiin voimakkaasti, jolla toimella pyrittiin taklaamaan kulttuurialan niukan rahoituksen asettamia esteitä mm. näyttelytoiminnan järjestämiselle. Lisäksi valon laajojen ekosysteemivaikutusten näkyväksi tekemisen keinoja parannettiin yleisesti tiedotustoimintaa kehittämällä. Tulevina toimintavuosina lisätään mm. podcastien, seminaarien, artikkeleiden, muiden julkaisujen ja aiheen esiin nostamista eri medioissa.

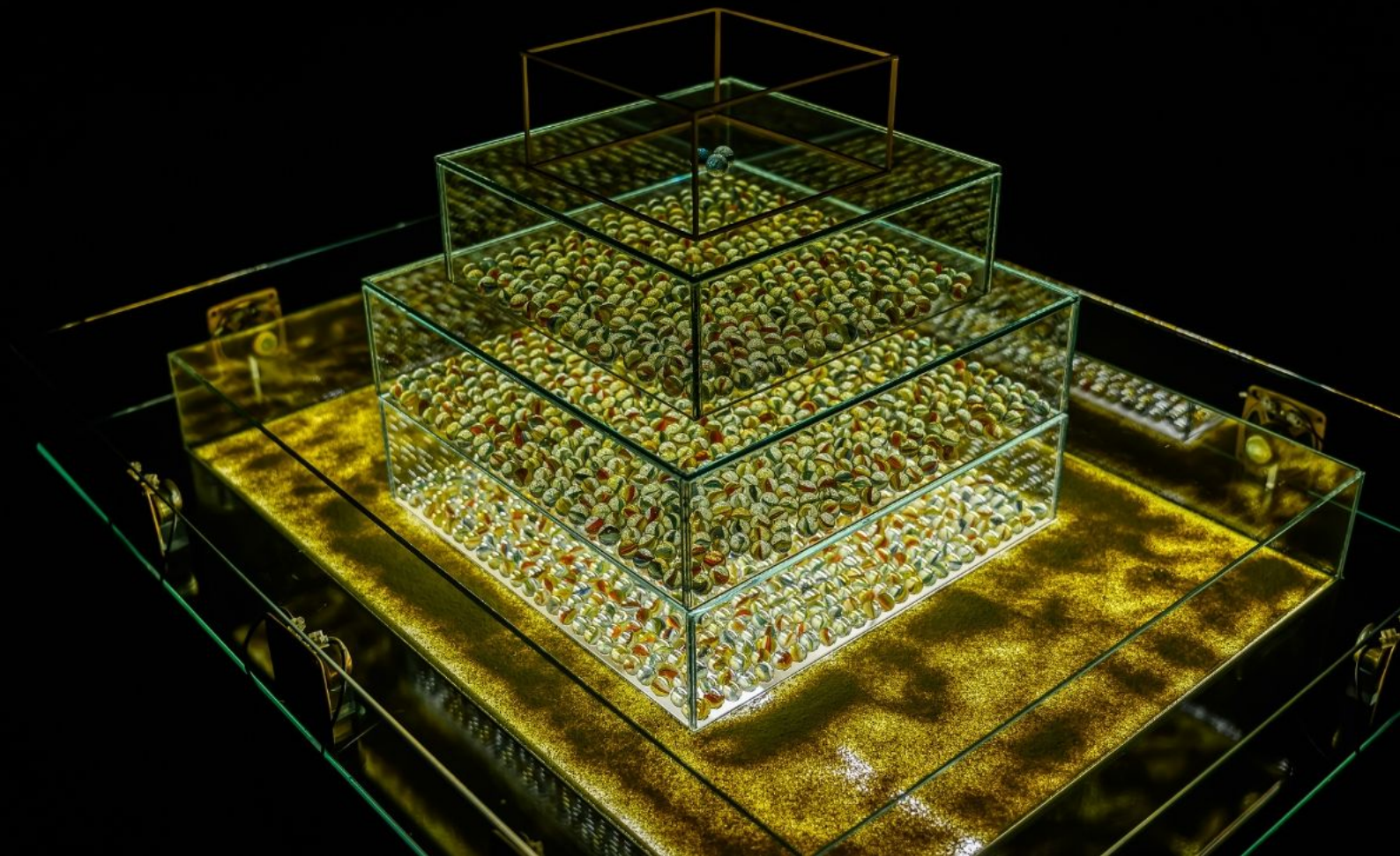
Valon talo hanke siirtyi innostuneen työryhmän johdolla ideoinnin ja hankkeen tarkempaan hahmotteluun. Utopia Valo talosta -workshop keräsi joukon asiasta innostuneita Arkkitehtuurimuseolle vuoden vaihteessa.

Yllä:

Pia Männikkö: Kesäyön unelma (2024)

FLASH4 Uusi pimeä, Finlaysonin alue, Tampere

Kuva: Sanni Piirainen

*Jyrki Siukonen: Leibnizin kenotafi (1986)
FLASH4 Uusi pimeä -biennaali, Finlaysonin alue, Tampere
Kuva: Mikko Vares*

Myöhemmin keväällä kutsuttiin Pink Eminencen Outi Raatikainen konsultoimaan työryhmää siitä, mitkä ovat hankekehityksen edellytykset ja kuinka hanketta kannattaisi jatkossa edistää. Kulttuuripoliittisen selonteon kintereiltä kaikuneet arviot tulevista rajuista leikkauksista kulttuurirahoitukseen hyydytti vauhtia ja hidasti jatkotoimenpiteiltä. Hanketta ei haudattu, mutta sen toteuttamishorisontti hävisi sumuun. Epävarmuuden vallitessa hanke jäi loppuvuodeksi pöydälle lepäämään ja odottamaan synkän, yleisen taloustilanteen selkiytymistä. Hanketta on käsitelty myös muiden vaihtoehtojen kautta, mm liikkuvana väliaikaisten näyttelyiden ketjuna. Seura liittyi kesäkuussa 2024 mukaan Kuvataide talo -yhteistyöhankkeeseen, jolla pyrittiin laajentamaan ja kasvattamaan yhteistyöverkostoja. Samalla Kuvataidetalon suunnitelma tuntuu hyvältä korvaavalta mahdollisuudelta omalle Valon talo-pyrkimykselle.

JÄSENTOIMINTA & TIEDOTUS

Jäsentoiminta & Tiedotus (seuran toimista tiedottaminen ja viestintäsuunnittelu): Elisa Hillgen

Jäsenkirjeitä lähetettiin sähköpostitse vuoden 2024 aikana yhteensä 5:
22.2. / 29.5. / 21.8. / 11.10. / 17.2.

Yhdistyksen uusia nettisivut uusittiin osana Next Generation EU-hanketta. Entinen BLAF (Best of Light Art in Finland) uudistui sekin ja siirrettiin kokonaisuudessaan seuran nettivujen alle. BLAF sai uuden nimen Valotaidepankki (englanniksi FLASH Database). Valotaidepankki ja seuran sivut saivat yhdenmukaisen uuden ilmeen, seura logo uusittiin sekä kokonaisuudesta laadittiin graafinen ohjeistus, joka pätee kaikkeen seuran viestintään tulevaisuudessa ja lisää seuran tunnistettavuutta.

Osa sivujen sisällöstä pystyttiin kääntämään englanniksi, millä turvattiin mm Valotaidepankin käyttökäytävällisyys kansainvälisille valotaiteen tilaajille. Valotaidepankin sisältö on jo lähtökohtaisesti englanniksi. Seuran uusi ilme julkistettiin FLASH4 biennaalin yhteydessä järjestetyssä ammattilaiseminaarissa.

Sivuille on tuotettu sekä uutta sisältöä, että kerätty hajallaan olevaa tietoa aiemmilta toimintavuosilta. Sähköinen jäsenhakemus, sekä verkkopohjainen jäsentiedote virtaviivaistivat ja yhdenmukaistivat tunnistettavuutta.

Yllä:

Marja Kanervo: Pöytä (2008)

FLASH4 Uusi pimeä -biennaali, Finlaysonin alue, Tampere

Kuva: Sanni Piirainen

Seuran omat sähköpostiosoitteet toimihenkilöille sekä hallitusjäsenille helpottivat yhteydenpitoa ja tunnistettavuutta ja mahdollistivat hallitun ja tietoturvallisen yhteisten tiedostojen jakamisen sharepointin kautta.

2024 viestintä ja tiedotus keskitettiin yhdistyksen Facebook- ja Instagram-sivulle (Suomen valotaiteen seura FLASH/2000 seuraajaa, Instagram/1550 seuraajaa). Jäsenille suunnattu tiedotusta ja keskustelua käytiin suljetussa ryhmässä (FLASH - Jäsenten keskusteluryhmä/ 122 jäsentä). Lisäksi seuralle perustettiin LinkedIn – tili (Finnish Light Art Society FLASH/205 seuraajaa).

Jatkuvasta, ajantasaisesta tiedotuksesta huolehtivat Next GenerationEU hankkeen kuraattorit. Lisäksi FLASH4 biennaalin osalta tiedotuksesta vastasi näyttelyn kuraattori. Toimintavuoden 2024 tiedotus painottui vahvasti seuran hanketyönä toteuttaman suomalaisen valotaiteen tekijöiden esittelyistä, seuran omien näyttelyiden taitelijahauista, ammattilaistoimintaa tulevien toimenpiteiden tiedotuksesta sekä kansallisten ja kansainvälisten taiteilija/teoshauista tiedottamiseen. Tärkeä osa hanketta oli Valotaidepankin teos- ja tekijämäärän kasvattaminen, ja sitä vahvistettiin maksamalla taitelijoille rahallinen palkkio teosten lisäämisestä.

Tunnistettu kehityspiste tiedotuksessa liittyy valtavan tietomäärän hallintaan, tiedottamisen oikea-aikaisuuteen, tunnistettavan ilmeen luomiseen sekä oikean yleisön tavoittamiseen. Työryhmä on pohtinut tiedotuksen jatkuvuuden turvaamisen keinoja yhdessä hankkeen työntekijöiden kanssa. Kestäviä käytänteitä luomalla pyrittiin varautumaan tilanteeseen hankkeen loppuessa, kun tehtävä siirtyy jälleen perustoiminnan vapaaehtoistyön varaan.

Jäsenistölle tarjottiin mahdollisuuksia tavata kasvatusten useiden valotapahtumien yhteydessä; Jyväskylässä Valon kaupunki, FLASH4 biennaalin avajaisissa sekä tapahtumakokonaisuuden seminaareissa, Oulu LUMO:ssa, FLASH Miniresidenssin yhteydessä, jäsenkokousten jatkoilla ja tietysti vuoden vaihteen ympärille sijoituvissa Lux Helsinki ja Lumen Rauma tapahtumissa sekä seuran syntymäpäiväjuhlissa. Yhteyttä pidettiin myös jäsenten suljetussa Facebook-ryhmässä.

Jäsenistöä kasvatettiin kattamaan koko Suomi. Tavoite saavutettiin hienosti, sillä vuoden 2024 aikana jäsenistö jatkoi kasvamistaan 16:lla uudella jäsenellä, joista 12 oli pääkaupungin ulkopuolelta. Jäseneksi pääsi liittymään kertaluontoisella 30 € liittymismaksulla, eikä vuosittaista jäsenmaksua kannettu.

YLEISÖTYÖ & VAIKUTTAMINEN

Kansallisella ja kansainvälisellä tasolla yhdistys pyrki voimakkaasti edistämään yleistä tietoisuutta toiminnastaan sekä solmimaan uusia yhteistyöverkostoja. Vuoden aikana keskusteluja käytiin TAIKE:n, Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Ulkoministeriön maakuvayksikön erikoisasiantuntijoiden, Helsingin, Oulun, Jyväskylän, Tampereen ja Keravan kaupunkien, Taideyliopiston, Oulun, sekä Lapin yliopiston, Suomen Valoteknillisen Seuran, Helsinki Design Weekin, Madridin kulttuuri -instituutin, Rooman suurlähetystön, Finlaysonin alueen, Fiskars yhtiön, Suomen ev lut kirkon Kulttuuriasioiden neuvottelukunnan sekä useiden eri toimialojen edustajien ja toimijoiden kanssa. Pyrkimys yhteistyöhön resonoi kaikkialla ja on poikkinut hyviä ideoita ja suunnitelmia tuleville vuosille. Yhteistyö Oulun yliopiston arkkitehtuurin yksikön hallinnoimassa, merkittävässä Art of Darkness-hankkeessa (EU Horizon/ New European Bauhaus) varmistui loppuvuodesta 2024 ja hankkeen aloitus ajoittui vuoden 2025 tammikuuhun.

Seura tavoitteli rohkeasti ja ennakkoluulottomasti uusia yhteistyökumppanuuksia, joilla on todellista, pitkän aikavälin merkitystä valotaiteen kulttuurisen ja yhteiskunnallisen aseman edistämisessä. Samaan aikaan huolehdittin myös valotaiteen tekijöiden arvostukseen ja arkipäivään vaikuttavista, ruohonjuuritason toimista.

Yllä:

Lauri Linna: Ei niin yksinkertaisten puutarha (2019)

FLASH4 Uusi pimeä -biennaali, Finlaysonin alue, Tampere

Kuva: Sanni Piirainen

Mantova Light Art Biennaalen edustajat vierailivat marraskuussa FLASH4 biennaalissa. Tämä oli merkittävä avaus eurooppalaisten valotaidebiennaalien yhteistyölle. Keskusteluissa pohdittiin yhteisiä alustoja, verkostoja ja mahdollisia kumppanuuksia, joiden kautta valotaide voisi ylittää maantieteellisiä rajoja entistä laajemmin. FLASHin isännöimä kohtaaminen osoitti, että suomalainen valotaide herättää kiinnostusta ja arvostusta myös kansainvälisesti.

ESIINTYMISET

Vuoden 2024 alkupuolisko oli täynnä vaikuttavia esiintymisiä ja vahvaa läsnäoloa alan keskeisissä tilaisuuksissa. Lux Helsinki Symposiumissa 4.1. Mia Kivisen ja Anna Björklundin puheenvuoro vahvisti seuran asemaa valotaiteen asiantuntevana ja näkemyksellisenä toimijana. Ulkoministeriön pressipäivillä 7.2. Leikola nosti rohkeasti esiin valotaiteen, valaistuksen ja pohjoisen luonnonvalon mahdollisuuksia osana Suomen kansainvälistä maakuvatyötä. Esiintymisen seurauksena Leikola sai kutsun marraskuussa Suomen Rooman suurlähetystyön Novembre Nordico -tapahtumaan puhumaan otsikolla "Light and Darkness in Ultima Thule".

Toukokuussa verkostoiduimme Julkisen taiteen kevätpäivässä. Myös 22.5. järjestetyssä Hei me välitetään! -seminaarissa olimme näkyvästi esillä: BLAF-projekti ja Annukka Ketola olivat ehdolla Vuoden välitysteko -palkinnon saajaksi, osoituksena vaikuttavasta välittäjätyöstä valotaiteen kentällä.

Kesäkuussa Mia Kivinen tapasi Watson-gallerian johtajan Alice Hinrichsin konsultatiivisessa hengessä. Keskustelu avasi kiinnostavia mahdollisuuksia kansainväliseen yhteistyöhön ja uusien yleisöjen tavoittamiseen.

Jokainen kohtaaminen ja esiintyminen vahvisti viestiämme: valo on ajankohtainen, kantava ja kulttuurista uudistava voima.

ESITTELYT

Vuonna 2024 teimme vaikuttavaa työtä valotaiteen ja valaistuksen mahdollisuuksien esiin nostamiseksi, sekä kansallisella tasolla että osana Suomen kansainvälistä maakuvaa. Ulkoministeriön pressipäivillä 7.2. pidetty esitys nosti valon strategiseksi voimavaraksi, joka puhuttelee kansainvälistä yleisöä niin taiteen, teknologian kuin kestävän kehityksen näkökulmista. Samat painotukset veimme myös esittelytilaisuuksissa Keravan ja Kangasalan kaupungeille, joissa valoon suhtaudutaan uteliaan kiinnostuneesti osana kaupunki-identiteetin rakentamista ja vetovoimatekijänä. Kevään lopulla esittelimme näyttelyehdotuksen Malva taidemuseolle ja edistimme valotaiteen pääsyä museoympäristöön.

Esittelimme Valotaiteen seuran toimintaa aktiivisesti, vahvistaen sen asemaa alan valtakunnallisena asiantuntijana ja kulttuuritoimijana. Työmme tulokset puhuvat puolestaan – valo ja pimeys aletaan tunnistaa osana suomalaista kulttuuria ja identiteetin tarinaa.

ARTIKKELIT

Seura kirjoitti toimintavuoden aikana useita artikkeleita, joita julkaistiin osin painettuna, osain verkkojulkaisuina. VALO-lehdessä julkaistiin Leikolan Vieraskynä-kirjoitus sekä Björklundin artikkeli “Uusi pimeä saapuu Finlaysonin alueelle” FLASH4 biennaalista.

FLASH4 biennaalin yhteydessä Finlaysonin kesälehdessä julkaistiin seuran esittely ja artikkeli tulevasta biennaalista.

Oulun kulttuuripääkaupunki julkaisi marraskuussa Valon kuukausi -kirjoitussarjan toista kertaa. Seura tuotti syksyn 2024 kaikki 4 artikkelia, jotka julkaistiin Oulu2026 nettisivuilla. Lisäksi ensimmäisenä julkaistu Leikolan “Miten pimeys muuttaa maailmaa ympärillämme” julkaistiin Oulun kaupunkiseudun uutis- ja ajankohtaislehdessä Forum24:ssä.

Artikkelisarjan toinen kirjoitus oli Reija Pasasen “Valotaide julkisessa tilassa, uhka vai mahdollisuus”, kolmantena Eero Erkamon “Valon monet tarinat”. Kirjoitussarjan päätti Anna Björklundin ja Mia Kivisen yhteisesti kirjoittama “Miten valoa kuratoidaan”.

KONSULTAATIOT

Vuoden mittaan valotaiteen asiantuntijuuttamme hyödynnettiin laajasti eri puolilla Suomea. Konsultoimme Vantaan Håkansbölen valotaidetapahtuman budjetoinnissa ja Lappeenrannan Kulttuurin unelmavuosi 2024 -hankkeessa yhdistimme tilaajan paikallisiin valotaiteen tekijöihin. Marraskuussa osallistuimme Hämeenlinnan Valoilmiö/Valoglögit-tapahtumaan jo monetta vuotta peräkkäin.

Lisäksi teimme yhteistyötä ulkoministeriön maakuvaosaston kanssa valmistusvaiheessa olevan valotapahtuma-videon teos- ja tekijätietojen huolellisen kreditoinnin parissa. Nämä kohtaamiset ja konsultaatiot vahvistavat rooliamme valotaiteen alan asiantuntijana.

OMAT NÄYTTELYT

Välittäjätoiminta & Omat näyttelyt:

Antti Kulmala, Alexander Salvesen, Raisa Kilpeläinen, Mia Kivinen, Jere Suontausta, Ville Ojajärvi, Mia Erlin

3.-7.1.2024 LUX HELSINKI

Vuonna 2022 alkanut yhteistyö Helsingin Tapahtumasäätiön ja Helsingin alueellisten kulttuurikeskusten (Aluetalot) kanssa jatkui 2024 Lux Helsinki festivaalissa. FLASH kuratoi ja tuotti valotaidetta neljän aluetalon kokonaisuuteen; Malmitalo, Vuotalo, Kanneltalo ja Stoa, joista jokaiselle yksi teos. Keväällä 2024 sovittiin yhteistyösopimuksen jatko-optiosta vuosille 2026–27.

Vuoden 2024 tapahtuman kuraattoriksi palkattiin keväällä 2023 Jere Suontausta ja tuottajaksi Johannes Rantanen. Taitelijat: Teo Lanerva, Liquid Line (Malmitalo), Juan Kasari, Absence V (Vuotalo), Saana Volanen, Katsoessa katoaa (Kanneltalo) ja Niko Tiainen, SUBURBIUM.0001 (Stoa). Lux Helsinki 2024 -projektin kuratointityö, tuotannollinen työ sekä sopimustekniset työvaiheet toteutettiin syksyn 2023 aikana. Itse tapahtuma sijoittui ajalle 3.-7.1.2024

Yllä:

Ramina Habibollah: Keihan (2018)

FLASH4 Uusi pimeä -biennaali, Finlaysonin alue, Tampere.

Kuva: Sanni Piirainen

Lux Helsinki Kanneltalo vuodelle 2025

Vuoden 2025 osalta sovittiin yhteistyön jatkumisesta ja siitä, että tapahtuma keskittyy ainoastaan Kanneltalolle. Sopimuksen mukaan Kanneltalolla teoksia tuli olla vähintään kaksi, joista toinen saattoi ensimmäistä kertaa yhteistyön aikana olla Kanneltalon sisätiloissa. Kuraattoriksi valittiin avoimen haun kautta Kirsi Pitkänen sekä tuotannosta vastaamaan kutsuttiin Johannes Rantanen. Taiteilijat: Olli-Pekka Tennilä: Apopteosis I -fragmentteja ulkopuolelle sekä Pietu Pietiäinen & Jukka Valkeapää: Totuus. Tuotannon valmistelut ja suunnittelu päästiin aloittamaan vasta syyskuussa 2024 ja varsinainen toteuttava tuotantotyö tehtiin syyskauden aikana sekä ja loppuvuodesta. Yleisölle kahden teoksen sarjan esittäminen ajoittui 8.–11.1.2024.

FLASH-BIENNAALI

Biennaali on seuran suurin oma tuotanto, joka toteutetaan joka toinen vuosi. Biennaali on edellisillä kerroilla toteutettu Helsingin Suomenlinnassa ulkotiloissa tai kylmissä sisätiloissa. FLASH4 toteutettiin ensimmäistä kertaa kokonaisuudessaan Finlaysonin alueen sisänäyttelytiloissa 8.–24.11.2024. Vuoden 2026 biennaali järjestetään osana kulttuuripääkaupunkivuoden ohjelmistoa Oulussa.

FLASH4 Uusi pimeä

Suomen valotaiteen seuran FLASH biennaalin 4. editio "Uusi pimeä" nähtiin viime marraskuussa ensimmäistä kertaa Suomenlinnan ulkopuolella. Upeat sisänäyttelytilat löytyivät Finlaysonin alueen saleista, aivan Pohjoismaiden ensimmäisen sähkövalaistuksen syntysijoilta. Kuraattori Krister Gråhnin kokoamasta näyttelykokonaisuudesta sukeutui laajin suomalaista valotaidetta esitellyt näyttely tällä vuosituohannella. Teoksista osa oli museoiden kokoelmalainoja, osa jo aiemmin esitettyjä sekä osa varta vasten tätä näyttelyä varten valmistuneita.

Biennaalinäyttely alkoi 24.11. Saara Maria Karirannan ja Jarmo Ilmari Sompin teoksella "Who Will Count the Time After Us"(2024) joka oli osa suurta Operaatio Pirkanmaan lopetustapahtumaa "Ruudun takaa".

- Tomas De Rita: Pöllö (2024)
- Sofia Haapamäki: Black box (2020)
- Ramina Habibollah: Keihan (2018)
- Elisa Hillgen: Tyhjä (2024)
- Duncan Butt Juvonen: False Dawns (2024)
- Pekka Järvilehto: Lucemondo (2024)
- Marja Kanervo: Pöytä (2008)

- Iris Kärkkäinen ja Terhi Nieminen: On the Roadium I (2022), Sodium (2022), Granada (2022), Comeback (2022)
- Marcus Lerviks: Clouds (2018) ja 414 (2017)
- Laura Lilja: Blackout (siniristilippu) (2016), Blackout (sateenkaarilippu) (2015), Blackout (sateenkaarilippu II) (2016) ja Blackout (Euroopan lippu) (2016)
- Lauri Linna: Ei niin yksinkertaisten puutarha (2019)
- Kaisa Luukkonen: Buzz, Flutter (2015)
- Pia Männikkö: Kesäyön unelma (2024)
- Jaakko Niemelä: Kellari (2001)
- Antti Pussinen: Tuijottaa takaisin sinuun (2024)
- Taneli Rautiainen: Nimetön (kello) (2021)
- Jyrki Siukonen: Leibnizin kenotafi (1986)
- Jere Suontausta: Moment (2022)
- Saana Volanen: Ohimennen (2024)

Lisäksi esillä oli komea hehkulamppukokoelma Sähkötekniikka Oy Kari Sireniltä.

Kuraattori Krister Gråhn on mänttäläinen kuvataiteilija, kuraattori ja museomestari. Uransa alusta alkaen hän on ollut mukana luomassa erilaisia gallerioille ja museoille vaihtoehtoisia näyttelytiloja ja -ympäristöjä. Gråhn on koulutukseltaan myös museomestari. Hän opiskelee Taideyliopiston Kuvataideakatemiassa kuratointia ja taiteen esittämiskäytäntöjä Praxis -Master's Programme in Exhibition Studies ohjelmassa

”Keskittyminen valoon ja varjoon materiaalina, on ollut kuratoinnin haaste ja ilo. Huomion siirtäminen teoksesta esineenä tai visuaalisena elementtinä siihen, miten teos loistaa, varjostaa tai heijastaa käsiteltäviä aiheita, on johdattanut taiteen sisältöihin konkreettisemmin. Valon aineettomuus onkin oiva metafora taideteosten herättämille ajatuksille ja assosiaatioille. Uusi pimeä -näyttely ei keskity vain uusimpaan valotaiteeseen vaan ajankohtaisia teoksia nähdään myös menneiltä vuosikymmeniltä. Minua on pitkään kiinnostanut ihmisen irtautuminen päivänkierrosta keinotekoisista valoa lisäämällä. Yhteiskunnan rytmi ei ole perustunut vuorokauden tai vuoden kierron valon rytmiin enää aikoihin. Fossiiliset polttoaineet ovat mahdollistaneet meille lähes rajattoman valon lisääntymisen, mutta sitä kautta saavutettu ylimääräinen valo uhkaa johtaa uuteen pimeään.”

Näyttelyssä oli 22 taitelijaa, joista 2 työskenteli taitelijaparina. Teoksia näyttelyssä oli yhteensä 27, joista 5 oli museokokoelmalainoja.

Tapahtumapaikka: Finlaysonin alue, Tampere (Terde, Vooninki sekä 4. krs näyttelytilat. Näyttely oli avoinna päivittäin 8.–24.11.2024 klo 11–18. Kävijöitä näyttelyn aukioloaikana oli 2300.

Näyttelyn kuraattori, näyttelyarkkitehtuuri: Krister Gråhn, Kuvataiteilija TaM, kuraattori (Praxis-Masters Program in Exhibition Studies / Taideyliopiston Kuvataideakatemia, arvio 2025) ja Museomestari EAT (Mänttä).

Tuottaja: Sanni Piirainen, lavasterakennuksen artesaani ja mediapalvelujen tuottaja (Tampere).

Konsepti: Suomen valotaiteen seura FLASH ry.

Tilaneuvottelut, rahoitus, julkiset suhteet: Virve Leikola TaM, toiminnanjohtaja (Siuntio) Teosesittelyt ja tapahtuman tiedotus, viestintä ja markkinointi, sekä käännökset (eng): Anna Björklund, kuvataiteilija TaM, kuraattori (Raasepori).

Tiedotuksen ja markkinoinnin yhteistyökumppani: Finlaysonin alue, Tampereen kulttuuripalvelut (Operaatio Pirkanmaa) ja Finlaysonin alue.

Oheistapahtumien suunnittelu ja toteutus: Mia Kivinen TeM (Helsinki).

Taloushallinto sekä tapahtuma- ja tuotantokonsultointi: Annukka Ketola, Taideagentti (Eura).

Toiminnanjohtaja aloitti neuvottelut näyttelyn järjestämisestä Finlaysonin alueen näyttelytiloihin loppukesällä 2023. Näyttelyajatus resonoi Finlaysonilla ja seuran hallitus teki päätöksen biennaalin toteuttamisesta Tampereelle. Samalla linjattiin, että näyttelyn tulisi keskustella tai kommentoida Finlaysonin ja Tampereen historiallista asemaa Suomen ja Pohjoismaiden ensimmäisen sähkövalaistuksen syttymisen syntypaikkana.

Mänttäläinen Krister Gråhn valittiin biennaalin kuraattoriksi avoimen haun kautta toukokuussa 2023. Valinnan teki näyttelytyöryhmä. Kuraattorihaun avaamisen mahdollisti Otto A Malmin lahjoitusrahaston myöntämä 3000€ avustus. Gråhnin ehdotus biennaalin otsikosta ja aiheesta "Uusi pimeä" hyväksyttiin. Suunnitelmansa mukaisesti kuraattori Gråhn päätti osin tehdä teosvalinnat kutsumenettelyllä, museoiden kokoelmalainoina, sekä seuran edellyttämän avoimen teoshaun yhdistelmänä. Gråhn valitsi avoimen haun teokset sekä neuvotteli museolainoista ja kutsuttavien taitelijoiden kanssa. Kokonaisuus oli monelta osin valmis, mutta taiteilijoille ei päästy ilmoittamaan valinnoista biennaalin rahoituksen ollessa vielä avoinna. Loppuvuodesta 2023 Leikola neuvotteli Varman kiinteistömanageri Kai Niinimaan kanssa sponsorointisopimuksen näyttelylle. Sopimukseen sisältyi myös näyttelytilojen ilmainen käyttö sekä vahva yhteistyö Finlaysonin alueen kanssa biennaalin tiedostuksessa ja markkinoinnissa. Helmikuussa 2024 Tiftö Foudation myönsi näyttelyn toteuttamiseen tukea, jonka seurauksena seura teki päätöksen biennaalin toteutumisesta.

Samaan aikaan neuvottelut Tampereen kaupungin Operaatio Pirkanmaan kanssa päättyivät suotuisasti: biennaalin ensimmäinen teos Saara Maria Karirannan ja Jarmo Ilmari Sompin teos Who Counts the Time After Us tulisi osaksi Ruudun takaa-päätöstapahtuman ohjelmistoa 24.10.2024 alkaen sekä jatkuisi osana biennaalia aina sen loppuun 24.11.2024 asti. Operaatio Pirkanmaa rahoitti teoksen toteuttamisen. Lisäksi sopimukseen kuului tiedotus- ja markkinointiyhteistyö.

Samaan aikaan neuvottelut Tampereen kaupungin Operaatio Pirkanmaan kanssa päättyivät suotuisasti: biennaalin ensimmäinen teos Saara Maria Karirannan ja Jarmo Ilmari Sompin teos *Who Counts the Time After Us* tulisi osaksi Ruudun takaa-päätöstapahtuman ohjelmistoa 24.10.2024 alkaen sekä jatkuisi osana biennaalia aina sen loppuun 24.11.2024 asti. Operaatio Pirkanmaa rahoitti teoksen toteuttamisen. Lisäksi sopimukseen kuului tiedotus- ja markkinointiyhteistyö.

Rakennusvaihe

Biennaalinäyttelyn rakennettiin 10 päivän aikana (28.10.–7.11.2024) Maria Karirannan ja Jarmo Ilmari Sompin teoksen osalta jo elokuusta 2024 alkaen. Näyttelylle palkattiin 4 näyttelyvalvojaa. Näyttelyvalvojen työnjohdosta ja työvuoroista vastasi tuottaja Piirainen. Valvojille järjestettiin asiaankuuluva perehdytys ennen näyttelyn avautumista. Rakennuksen aikataulutuksesta vastasi Krister Gråhn ja siinä pysyttiin alusta loppuun asti.

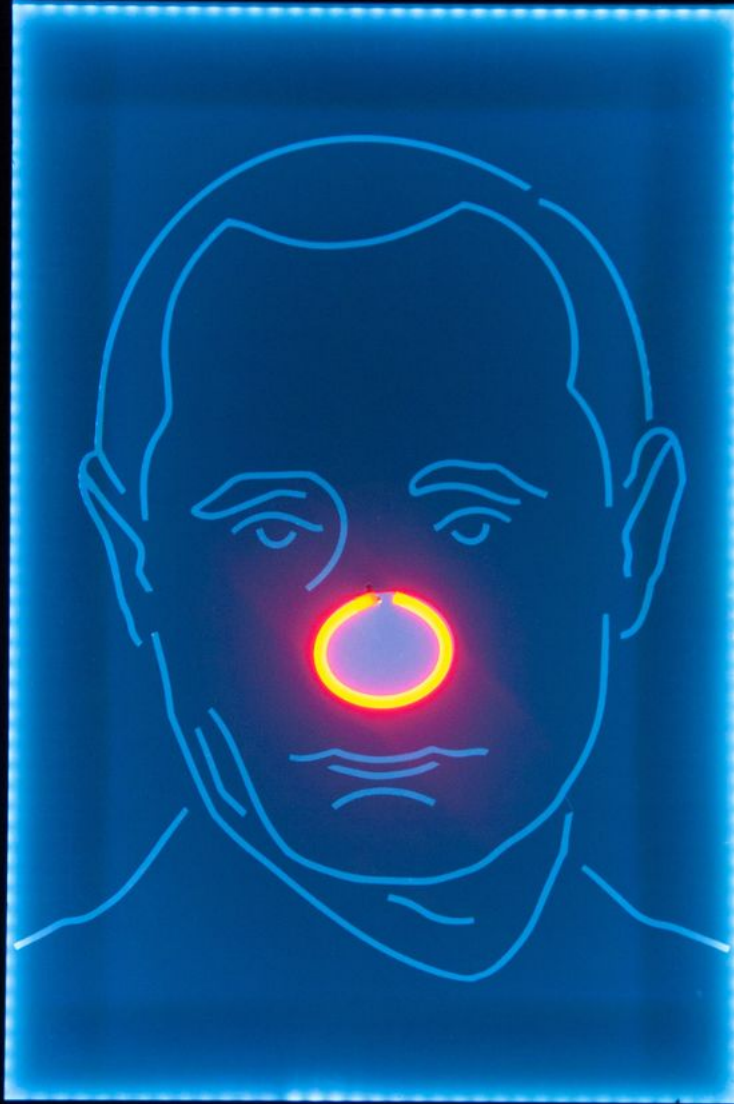
Avajaiset 8.11.

Näyttelyn avajaisia vietettiin Finlaysonin Siperiassa pe 8.11. klo 19 -21. Museokokoelmateosten lainausehdot edellyttivät erillistä avajaistilaa. Varma luovutti avajaistilan veloituksetta seuran käyttöön. Avajaisyleisöä oli paikalla 125 hlöä. Näyttelyn avasi Tampereen kulttuurijohtaja Sampo Terho, jonka jälkeen puheenvuoron sai Keskinäinen Työeläkeyhtiö Varman, Finlaysonin alueen kiinteistömanageri Kai Niinimäki. Toiminnanjohtaja Virve Leikola jatkoi seuran puolesta onnittelemalla näyttelyä ja kiittämällä rahoittajat, yhteistyökumppanit ja vapaaehtoiset.

Biennaalin näkyvyys

Toiminnanjohtaja Leikola esitteli Biennaalin teokset italialaiselle yleisölle osana esitystään *Novembre Nordico*-festivaalilla Roomassa 13.11.2024. Leikola oli Rooman suurlähetystön kutsuma esiintyjä. Kuraattori Anna Björklundin kirjoittama artikkeli biennaalista julkaistiin Finlaysonin alueen kesälehdessä. Vuoden lopulla ilmestyneessä VALO-lehdessä 2/2024 oli myös Björklundin artikkeli biennaalista. Kulttuuritoimitus julkaisi Päivi Vasaran artikkelin näyttelystä sen avauduttua. Biennaalinäyttely keräsi suuresti huomiota seuran somessa, jossa taitelijat esiteltiin yksitellen 23.9.–13.10.2024 Biennaalin teokset esiteltiin yksitellen 11.–25.11.2024

Poikkeuksellisen FLASH4 biennaalista tekee sen sijainti Pirkanmaalla, Helsingin ulkopuolella. Lisäksi koskaan aiemmin näyttelyä ei ole toteutettu sisätiloissa. Ei liioin mukana ole ollut museokokoelmalainoja. Lähdimme tavoittelemaan erityisen hienoa valotaiteen biennaalinäyttelyä. Gråhn rakensi näyttelyn, josta muodostui laajin suomalaista valotaidetta esittävä näyttely tällä vuosituhannella.

*Ville Mäkelä: Ivana V
Nordic Business Forum 25.–26.9.2024, Helsinki
Kuva: Anna Björklund*

Biennaalin oheisohjelma toteutettiin ensimmäistä kertaa halutussa laajuudessa biennaalinäyttelyn yhteydessä. Oheisohjelman suunnittelusta ja toteutuksesta vastasi Mia Kivinen. Ensimmäisen seminaarin yhteydessä julkistettiin Valotaidepankin uudistus sekä seuran uusi logo ja visuaalisen ilmeen päivitys.

KUUSVONKISEN VALOAIHEISET VIDEOTEOKSET FINLAYSONIN ALUE, TAMPERE

Suomen valotaiteen seura toteutti teossarjan toista kertaa yhteistyökumppani Finlaysonin alueen kanssa.

Paikka: Väinö Linnan aukio, Finlaysonin alue, Tampere

Teokset olivat nähtävissä Kuusvooninki-rakennuksen julkisivuun projisoituina hämärään aikaan joka ilta klo 22 asti.

Finlaysonin alueen valoteemaisten videoteosten sarjaa jatkettiin vuonna 2024 neljän teoksen esityksellä. Esityskaudet olivat tammi- ja helmikuu sekä syys- ja lokakuu. Kevättalven teokset olivat FLASH:n Omat näyttelyt-työryhmän jäsenten Alexander Salvesenin, Mia Kivisen, Mia Erlinin, Raisa Kilpeläisen ja Jere Suontaustan yhdessä valitsema.

Keväällä 2024 yhteistyön jatkumisen varmistuttua teossarjaa varten avattiin avoin kuraattori haku. Tehtävä sisälsi myös teosten esitystuotannollisen vastuun yhteistyössä Finlaysonin alueen operatiivisten toimijoiden avustamana. Kuraattoriksi valittiin Juan Kasari joka kokosi kutsumenettelyllä neljän teoksen sarjan, joista 2 viimeistä on esitetty tammi- ja helmikuussa 2025.

Kasari valitsi sarjan lähtökohdaksi rakennuksen ja alueen kiinnostavan historian. "Valitut teokset kuvaavat niitä hetkiä, joita rakennus ja siinä työskennelleet ihmiset ovat kokeneet vuosien varrella: oivalluksia, ympäristön fragmentoitumista ja kerroksellisuutta, virheellisyyttä, onnellisuutta ja ajan pysähtymistä."

Sampsa Pirtola Layers 1.–31.1.2024

"Valoilmiöitä tutkiva teos"

Juan Kasari Absence III 1.–29.2.2024

Teos on jatkuvassa muutoksessa, perusvärit lipuvat sävystä toiseen, peittäen ja paljastaen toisiaan ja muodostaen loputtomasti uusia kompositioita ja uusia muuttuvia merkityksiä. Teoksen kerroksellisuus nostaa esiin erilaisia assosiaatioita ja vie ajatukset myös värisymboliikkaan ja synestesiaan.

Lähtökohtana teokselle on ollut Piet Mondrianinkin toteuttama modernistinen ja teosofiaankin viitannut ajatus taiteen sisällöstä, sekä taiteen henkisistä fyysisen tilan ulkopuolelle menevistä ulottuvuuksista. Eli ajatus kauneusarvoista ilman todellisuuden ulkoista jäljittelyä tai tapahtumasarjan kertovuutta.

Pink Twins “Axis” 1.–30.9.2024

"Axis" on valoa, väriä ja liikettä, huomiosi imaiseva musta aukko, näkymä, josta katseen kääntäminen pois on mahdotonta. Axis on psykedeelinen roadmovie, keskipakoisvoimainen auringonlasku, hehkuissa väreissä kylpevä abstrakti maisema, loputtomasti itsensä ympäri kiertyvä ja alati nopeutuva visuaalinen ylilyönti. Se on samaan aikaan tutunomainen, mystinen, kaoottinen ja harmoninen ajatuskierre, jonka hallusinoivat näkymät viittaavat horisonttiin, kosmokseen, verkkokalvoon, aivokuoreen ja sisäavaruuteen."

Alisa Javits “Breathing Space” 1.–24.10. 2024

"Hengitystila luo tunnelmaa ja viitteitä muotojen, valoisuuskontrastien ja värien avulla. Suuret käsitteet kuten maailmankaikkeus, mustat aukot ja sinertävä Maapallomme ovat teoksen lähtökohtia".

Javits käyttää teoksessa muokattua liikkuvaa kuvaa sekä Resolume-ohjelmalla generoitua materiaalia. Teos on tallenne live-esityksestä ja se syntyy aina uudelleen enemmän tai vähemmän erilaisena, sillä se muodostuu useista muuttuvista osista. Teoksessa on videokerroksia, joista jokainen koostuu useista yksittäisistä lyhyistä videoista. Jokaisella videolla ja kerroksella on omat läpinäkyvyys- ja tehosteasetuksensa.

Javitsin teos esitettiin myös osana Projio-tapahtumaa 17.–21.10.2024.

VÄLITETYT TEOKSET

Loiste Ylöjärvi valotaidefestivaali 19.–21.1.2024
Ilkka Paloniemi: Peace Ltd

Luna 26.1.–11.2.2024 Leeuwarden, NL
Ilkka Paloniemi: Peace Ltd

Projio 17.–22.10.2024
Alisa Javits: Breathing Space

Jyväskylän valo
Ilkka Paloniemi: AC AIR

NORDIC BUSINESS FORUM 25.–26.9.2024

Suomen valotaiteen seura FLASH tuotti suomalaisia valotaideoksia Nordic Business Forum -tapahtumaan Helsingin Messukeskukseen.

Näyttelyssä mukana:

- Ainu Palmu: Free
- Mollu Heino: Gestures
- Ilkka Paloniemi: Peace Ltd,
- Simo Ripatti: Sorrowlwaa
- Ville Mäkelä: Ivana V.

Kokonaisuuden kuratoi Annukka Ketola.
Paikalla tapahtuman aikana Anna Björklund.

MUUT TILAISUUDET

Savage Beauty erikoisnäytös elokuvateatteri Orionissa 23.5.2024

Suomen valotaiteen seura toteutti yhteistyössä dokumentin erikoisnäytöksen Savage Beauty elokuvasta esimerkkinä suomalaisen valotaiteen ja sen tekijöiden laajaa kirjoa. Dokumenttielokuva kertoo valotaiteilija Kari Kolasta toteuttamassa maailman suurinta valoteosta Irlannin Connemaran vuoristoon. Seura toimi yhteistyössä kutsujana sekä tiedotti näytöksestä verkostoilleen ja some-kanavillaan.

Galwayn kaupunki tilasi Kari Kolalta valoteoksen osaksi Euroopan kulttuuripääkaupunki 2020 -ohjelmaa odottaen hänen tekevän "jotain suurta". Kola päättää valaista kokonaisen vuoren. Teos nimetään Savage Beautyksi Oscar Wilden Connemaraa kuvailleen sanonnan mukaisesti. Kola rakentaa työryhmineen teosta äärimmäisen haastavien sääolosuhteiden armoilla, minkä lisäksi vastassa on jähmeä byrokratia sekä lopulta koko maailman pysäyttävä koronapandemia.

Dokumenttielokuvan on kuvannut ja ohjannut joensuulainen Janne Tanskanen. Dokumenttielokuva toi esiin suomalaisen valotaiteen kansainvälistä menestystä ja tuotantotason kunnianhimoa.

AMMATTILAISTOIMINTA & VALOTAITEEN KEHITYS

FLASH:n hallinnoima valotaidepankki BLAF perustettiin alunperin vastaamaan valotaiteen lisääntyneeseen kysyntään. Se toimii paitsi valotaiteen edistäjänä välitystyön kautta, tiedon lisääjänä tilaajan suuntaan mutta myös suomalaisen valotaiteen arkistona. Tehtävä koetaan tärkeäksi, sillä valotaide vaikkakin vielä varsin nuori, silti voimakkaasti kasvava taiteenlaji. Sen vaiheet, tekijät, teokset, ajankuvat, tyyliuunnat ja kansainvälistymisen vaiheet ovat näin tallessa ja hahmottuvat BLAF:in katalogissa, ja on näin ainoa taho joka tällä hetkellä kerää määrätietoisesti suomalaista valotaidetta yhdelle sivustolle. Samalla FLASH pyrkii keräämään eri valotapahtumien kävijämääriä, joilla pystytään osoittamaan valotaiteen merkitys elin-, pito- ja vetovoimatekijänä sekä sen tilaajille, kokijoille että tekijöille. Merkitys voidaan suhteuttaa valotaiteen hinnoittelun perusteeksi.

Loppuvuodesta 2022 saapunut päätös seuralle myönnytystä NextGenerationEU hankerahoituksesta mahdollisti BLAF:n laajemman kehityksen. Hankesuunnitelmaa alettiin kehittää laajana kokonaisuutena, jossa BLAF välitystoimintaa varauduttiin kehittämään osana suurempaa valotaiteen kansainvälistymisen suunnitelmaa.

Yllä:

Pekka Järvilehto: Lucemondo (2014)

FLASH4 Uusi pimeä -biennaali, Finlaysonin alue, Tampere

Kuva: Sanni Piirainen

Hankesuunnitelman selkiintyessä alkuvuoden aikana 2023 katsottiin myös, että Ammattilaistoiminta ja valotaiteen kehitys -työryhmän tehtävät toteutuvat monilta osin osana hanketta, sekä hankkeen toimien kautta. Työsuhteessa toimivien työn sujuvuuden mahdollistamiseksi päädyttiin irrottamaan tämä strateginen kehitysalue vuoden 2024 loppuun saakka seuran perustoiminnasta ja tukemaan sekä valvomaan sen tapahtumista hankkeen asiantuntijaryhmän kautta. Seuran perustoiminta valjastettiin tukemaan hankkeen tavoitteita kaikessa toiminnassaan.

FLASH MEDIATAIDEVERKOSTON MEHI-HANKKEESSA

Seura toimi aktiivisesti Suomen Mediataideverkostossa MEHI- Mediataiteen historia Suomessa-hankkeessa vuosina 2021-2023. Mia Kivinen edusti valotaiteen asiantuntijaryhmässä, antologian toimittajakunnassa sekä varajäsenenä. Mediataideverkoston hallituksen varsinainen jäsen oli Tarja Ervasti aina vuoden 2024 loppuun. Virve Leikola toimi Mediataideverkoston hallituksen puheenjohtajana 29.6.2022–25.5.2023.

MEHI-hankkeen antologia julkaistiin 17.8.2023. Hankkeen loppuseminaari "Mediataiteen historia tulevaisuudessa" pidettiin tammikuussa 2024. Mediataideverkoston vuosikokous pidettiin 23.5.2024 sekä ylimääräinen jäsenkokous ja Strategiapäivä 13.6.2024. Kokousten perusteella yhdistys päätettiin lakkauttaa ja jatkaa verkoston osapuolten yhteistyötä vapaamuotoisesti.

KUVATAIDETALO

Seura liittyi jäseneksi kesäkuussa 2024. Tunnistamme erilaisten yhteistyöverkostojen hyödyt ja tärkeyden tulevina vuosina ja haluamme olla osana tätä kulttuurikentän kehitystä. Seura osallistui syksyllä 2024 toteutetun koulutussarjan tuotantokuluihin ja tarjosi jäsenistölleen mahdollisuuden osallistua Kuvataidetalon webinaareihin Julkisen taiteen Klinikka I, II, III ja VI.

VALOTAITEEN RESIDENSSITOIMINTA

FLASH goes GLO, Valotaiteen residenssitoimintaa jatkokehitettiin yhteistyössä GLO Hotel Artin kanssa. Residenssin tapahtuma-ajankohta Lux Helsingin aikaan heti vuoden vaihteen jälkeen aiheuttaa sen, että valmistelutyöt sijoittuvat edellisen toimintavuoden puolelle, mutta residenssi toteutus on seuraavan vuoden puolella, tammikuun ensimmäisellä viikolla.

Residenssi järjestettiin kolmatta kertaa Helsingissä 4.-7.1.2024. Se suunnattiin ensimmäistä kertaa kansainvälisille valotaiteen kuraattoreille ja valotapahtumien ammattilaisille. Residenssiin järjestettiin avoin haku. Tiettävästi ensimmäinen laatuaan valotaideresidenssi herätti suurta kiinnostusta. Residenssiin valittiin avoimen haun kautta 13 osallistujaa. Lopulta paikalle saapui kuitenkin yhteensä 18 kansainvälistä valotaiteeseen erikoistunutta kuraattoria, osa siis omakustanteisesti. FLASH Minirecidency tarjosi mahdollisuuden verkostoitumiseen, suomalaisten valotaitelijoiden esittelyihin, Lux Helsinki -festivaaliin tutustumiseen, sekä kutsun FLASH:n vuosijuhlaan. Osallistujille tarjottiin opastettu kierros Hillitön valo näyttelyyn sekä lopuksi Lux&Umbranäyttelyyn Turun WAM:ssa. Seuran puolesta residenssin sisällöstä ja toteutuksesta vastasi Mia Kivinen.

Yhteistyökumppanimme Hotel GLO Art tarjosi erinomaiset majoituspuitteet ja erityisen mahdollisuuden verkostoitumiseen sillä myös Lux Helsingin taiteilijat majoittautuivat samassa hotellissa. Miniresidenssin taitelijaesittelyt pidettiin mukavissa ja rennoissa tunnelmissa GLO Artin Jugend-salissa.

Residenssiin valituille tarjottiin kaksi hotellivuorokautta, sisältäen hotellin normaalit palvelut. Osallistujien matkakulut korvattiin, muista kuluista vastasi osallistuja itse. Residenssin ohjelma oli osallistujilleen maksuton eikä osallistumisesta maksettu palkkiota.

Dulce Ahlberg (Ruotsi), Joel Albinsson (Ruotsi), Marko Bolcovic (Kroatia), Daniel Burda (Tsekin tasavalta), Hans Davis (Ruotsi), Nika Erjavec (Slovenia), Jude Jagger (Britannia), Gemma Saunders (Britannia), Stefan Jovanovski (Makedonia), Andrea Möller (Alankomaat) ja Erika Råberg (Ruotsi).

Miniresidenssi osoittautui merkitykselliseksi suomalaisen valotaiteen viennin edistämistoimenpiteeksi, mikä näkyi välittömästi teosvälityksen voimakkaana vilkastumisena.

FLASH oli hankkeen vastuullinen toteuttaja ja vastasi residenssipilottihankkeen organisoinnista ja tuotannollisesta puolesta. GLO Hotel Art vastasi residenssitaitelijoiden majoituksista. Helsingin Tapahtumasäätiö tarjosi mahdollisuuden osallistua Lux Helsinki festivaalin taitelijatapahtumiin sekä linja-autokierrokselle. Tapahtumasäätiö tarjosi myös FLASH:n vuosijuhlan alkumaljat sekä juhlapaikan.

Sofia Haapamäki: Black box (2020)
FLASH4 Uusi pimeä -biennaali, Finlaysonin alue, Tampere
Kuva: Sanni Piirainen

KOULUTUKSET

Valotaiteen paikka, seminaari valotaiteesta gallerioissa ja museoissa 8.11. klo 13–15.30 Työväenmuseo Werstas, Bertel-Sali, Tampere Signe Tandefelt apurahalla
Seminaarin osana kuraattori Krister Gråhnin kuraattorikierros näyttelyyn.

Valotaiteen kritiikki, seminaari valotaiteen ja kritiikin kohtaamisesta. 23.11. klo 11–15 Työväenmuseo Werstas, Väinö-Sali, Tampere yhteistyössä Suomen arvostelijain liiton SARV:n kanssa Seminaarin osana kuraattori Krister Gråhnin kuraattorikierros näyttelyyn.

Valotaiteen kuraattorikoulu, seminaari valoa käyttäville taiteilijoille, joita kiinnostaa kuratointi ja kuraattoreille, joita kiinnostaa valo 24.11. klo 14–16 Valveen kahvila Paljetti, Oulu Next Generation EU -hankerahoituksen turvin Seminaarin jälkeen osallistujille yhteinen kuraattorikierros Oulun LUMO:ssa.

VIDEOT JA ESITTELYT

Videot esitettiin seuran somekanavilla.

24.1 Taitelijaesittely: Anni Laukka

23.2.T aitelijaesittely: Jere Suontausta

16.5. Taitelijaesittely: Michal Czinege

27.12. Taitelijaesittely: Saana Volanen

6.9.–24.11. Biennaalin taitelija-, teos- ja kuraattoriesittelyt

SUOMALAINEN VALOTAIDE KANSALLISILLE JA KANSAINVÄLISILLE MARKKINOILLE – HANKE

Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt Suomen valotaiteen seura FLASH ry:lle valtionavustuksena erityisavustuksen ”Suomalainen valotaide kansallisille ja kansainvälisille markkinoille” -hankkeelle, ajalle 1.11.2022–31.12.2024.

Kulttuuri- ja luovien alojen rakennetuki sisältyy Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelmaan. Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman rahoitus tulee EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä (Rescue and Recovery Facility, RRF), joka on yksi EU:n kertaluonteisen elpymisvälineen (Next Generation EU) ohjelmista.

Hanke täyttää kriteerit, jotka on asetettu palvelujen ja prosessien digitalisaation edistämiseksi hankkeessa kehitettävien ja toteutettavien toimenpitein sekä hankkeen tuotosten vaikutuksille liiketoiminnan digitalisaation kehittämiseen.

Yllä:

Elisa Hillgen: Tyhjä (2024)

FLASH4 Uusi pimeä -biennaali, Finlaysonin alue, Tampere

Kuva: Sanni Piirainen

Hankeen myötä toteutui myös seuran oma missio valotaiteen edistämisestä 2024. Vaikka hanke ja perustoiminta ovat rahoituksellisesti toisistaan erillisiä, niiden pyrkimykset ovat kuitenkin pääosin samat; edistää ja kasvattaa suomalaisen valotaiteen mahdollisuuksia, vientiä ja asemaa. Hanke toimii merkittävästi suomalaisen valotaiteen välityksen sekä kuratoinnin kansallisessa ja kansainvälisessä edistämisessä.

Suomen valotaiteen seura FLASH ry:n Suomalainen valotaide kansallisille ja kansainvälisille markkinoille -hanke (Svkkkm) oli kaksivuotinen hanke, jonka tavoitteena oli lisätä suomalaisen valotaiteen kansainvälistä kysyntää ja tarjontaa. Keinoina ovat: kansainvälinen verkostoituminen ja markkinointi, suomalaisten taiteilijoiden markkinointi, sekä BLAF-valotaidepankin digitaalisen alustan tekninen kehittäminen ja laajentaminen.

Hankkeen työntekijät

Hankkeen työntekijöinä olivat Virve Leikola 1.12.2022–31.12.2024 50 % työajalla, tuottaja-välittäjä Annukka Ketola 1.2.2023–1.10.2024 50 % työajalla, kuraattorit Mia Kivinen 1.4.2023–31.12.2024, 50 % työajalla ja Anna Björklund 1.4.2023–31.12.2024, 50 % työajalla

Asiantuntijaryhmä

Hankkeen asiantuntijaryhmänä toimi seuran hallituksen varsinaiset jäsenet: Elisa Hillgen, Antti Kulmala, Eero Erkamo ja Jari Vuorinen. Asiantuntijaryhmän puheenjohtajana toimi Immanuel Pax. Asiantuntijaryhmä kokoontui hallituksen kokousten yhteydessä. Pääasialliset työtehtävät: Hankkeen strategiset päätökset. Hankkeen etenemisestä raportoitii projektipäällikön toimesta asiantuntijatyöryhmälle kuukausittain.

Asiantuntijaryhmä kokoontui vuonna 2024 yhteensä 11 kertaa: 16.1., 6.2., 5.3., 2.4., 7.5., 4.6., 13.8., 3.9., 8.10., 4.11., 10.12.

Asiantuntijaryhmälle maksettiin kokouspalkkio varsinaiselle jäsenelle, ja tämän varajäsenelle jos tämä edusti varsinaista jäsentä tämän poissa ollessa.

KONSULTOINNIT, KOULUTUKSET JA VERKOSTOITUMINEN

Kansainvälisten valotaiteen kuraattorien vierailu Miniresidenssissä sekä kahdenkeskiset tapaamiset helpottivat suomalaisten taiteilijoiden pääsyä esille kansainvälisesti. Koulutukset puolestaan paransivat taiteilijoiden valmiuksia ja motivaatiota hakea aktiivisesti esityspaikkoja teoksilleen. Henkilökohtaiset suhteet ja luottamus ovat tärkeä osa verkostojen syntymistä, ja auttaa suomalaisten teosten levittämistä.

21.–24.11. Hämeenlinna Valoilmiö / Anukka Ketola

5.–8.12. Valon polku Turku / Immanuel Pax ja Antti Kulmala

16.12. Valkea Särkänniemi / Antti Kulmala, Immanuel Pax

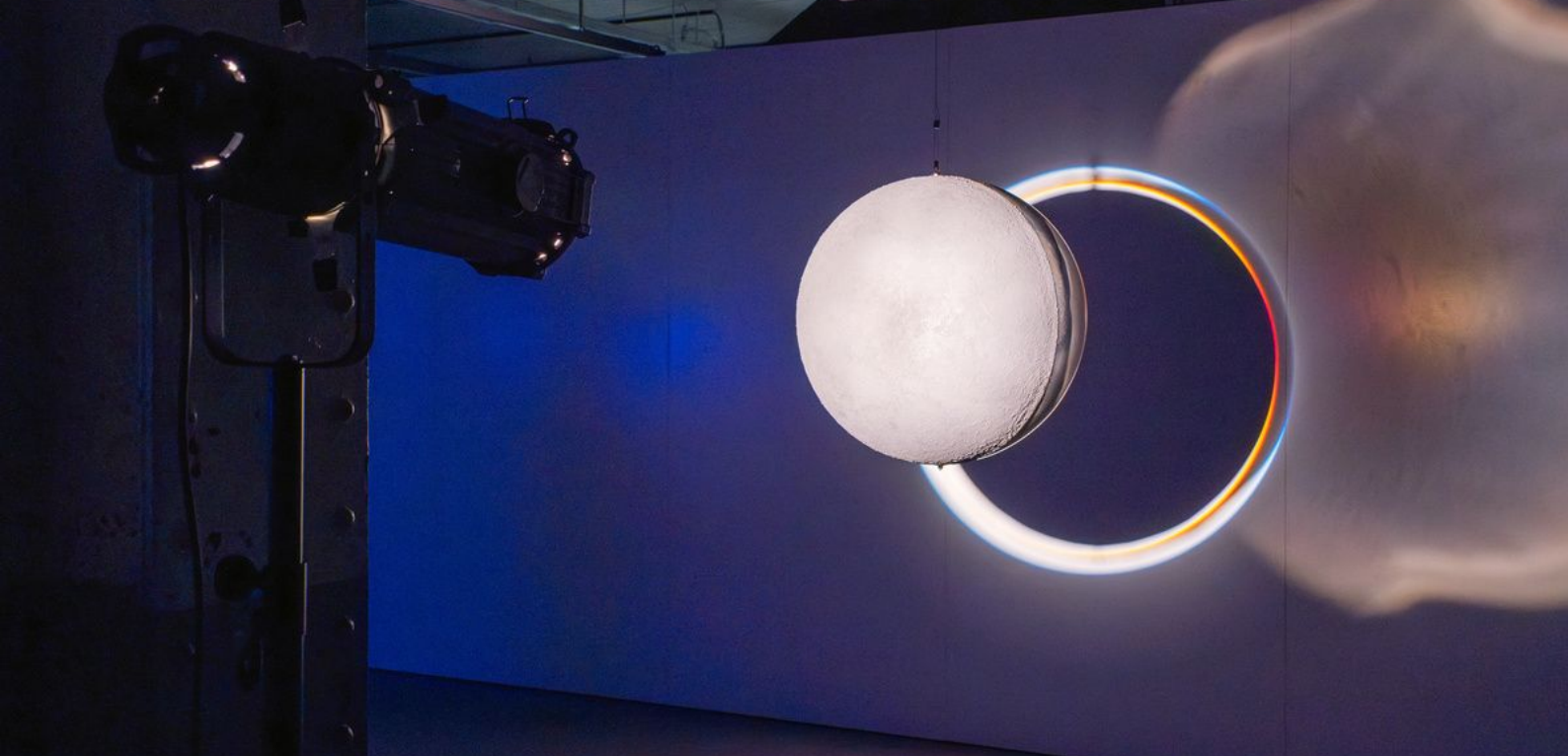
8.–12.1. Lux Helsinki avajaiscocktailit 8.1./ Virve Leikola, Mia Kivinen

Yllä:

Tomas De Rita: Pöllö (2024)

FLASH4 Uusi pimeä -biennaali, Finlaysonin alue, Tampere

Kuva: Sanni Piirainen

*Saana Volanen: Ohimennen (2024)
FLASH4 Uusi pimeä -biennaali, Finlaysonin alue, Tampere
Kuva: Sanni Piirainen*

ULKOMAAT, KANSAINVÄLINEN VERKOSTOITUMINEN JA MARKKINOINTI

Kuraattori Mia Kivinen vieraili useissa valotaidetapahtumissa ja valotaiteen esityspaikoissa vuoden 2024 aikana. Hän tapasi tapahtumien ohjelmavastaavia, tiedotti suomalaisesta valotaiteesta ja Valotaiteen pankista sekä loi pohjaa verkostoitumiselle ja suhteita tulevaisuuden kansainvälisiä yhteistyöprojekteja ajatellen. Lisäsitapahtumien tarjontaan osataksaan auttaa suomalaisia taiteilijoita kohdentamaan teostarjouksensa niille sopiviin tapahtumiin. Matkojen aikana syntyneiden tapaamisten pohjalta syntyi myös LYSA, pohjoismaisten valofestivaalien verkosto.

LÝSA-VERKOSTO

Esimerkkinä henkilökohtaisten suhteiden merkityksestä toimii Lýsa-verkosto, jonka idea syntyi Nobel Week Lightsin johtaja Lara Szabo Greismanin vieraillessa FLASHin kutsumana Miniresidenssissä 2023. FLASH:n ja Nobel Week Lightsin aloitteesta perustettiin vuoden 2023 syksyllä pohjoismaisten valotaiteen kuraattorien verkosto, jonka päätavoitteena on edistää tiedonkulkua, mikä auttaa tiedon leviämistä suomalaisista valotaiteilijoista. Myös teosten kierrättäminen ja yhteistyö tilausteoksissa ovat verkoston asialistalla, mikä osaltaan auttaa myös suomalaisia taiteilijoita. Perustajajäseniä ovat FLASH:n ja NWL:n lisäksi Copenhagen Light festival ja Fjord Oslo. Verkosto sai lyhytaikaista verkostotukea Pohjoismaiselta kulttuuripisteeltä. Mia Kivinen toimi hankkeen Lýsa-vastaava.

KOTIMAISTEN TAITEILIJOIDEN MARKKINOINTI

Suomalaisten taiteilijoiden markkinointia on toteutettu muiden keinojen lisäksi sosiaalisessa mediassa jaetuilla promootiovideoilla suomalaisista taiteilijoista ja kuraattoreista. Videoita tuotettiin vuonna 2024 viisi kappaletta. Videot tuotti kuraattori Anna Björklund.

Vuonna 2024 toteutettiin 3 avointa hakua BLAF-valotaidepankkiin. Valotaidepankin uudistus julkistettiin 8.11.2024 jonka jälkeen varsinaisia hakuja ei enää järjestetä. Vastuu teosvalinnoista siirtyi vuodenvaihteessa 2025 Omat näyttelyt -työryhmälle.

OMAT TAPAHTUMAT

Kuraattoriklinikka

Seuran kuraattorit Anna Björklund ja Mia Kivinen perustivat kuraattoriklinikan, jossa taiteilijoita autettiin muun muassa keskustelemalla ja antamalla kehitysehdotuksia työn alla olevista valotaideteoksista, työsuunnitelman ja hakemusten kirjoittamisessa sekä urasuunnitelmissa. Tunnista kahteen kestävä tapaaminen tapahtuivat sekä kasvokkain että etänä. Palvelu oli maksuton. 2024 aikana kuraattoriklinikalla vieraili 5 taiteilijaa, jotkut useamman kerran.

Yllä:

Duncan Butt Juvonen: False Dawns (2024)

FLASH4 Uusi pimeä -biennaali, Finlaysonin alue, Tampere

Kuva: Sanni Piirainen

BLAF.FI VÄLITYSSIVUSTON LAAJENTAMINEN & KEHITTÄMINEN

BLAF.FI-VÄLITYSSIVUSTON MUUTOS VALOTAIDEPANKIKSI

Hankkeen tavoitteena oli saada mahdollisimman laajalti uusia teoksia ja tekijöitä. Hankkeen aikana, vuosina 2023–24 tätä toteutettiin maksamalla valituille taiteilijoille teostietojen syöttämisestä palkkio. Välytyssivustolle lisättiin runsaasti uusia teosta. Teosten tekstit käännettiin tarvittaessa, sekä niitä editoitiin.

Välytyssivuston kehittämiseksi käytiin erilaisten toimijoiden kanssa neuvotteluja, myyntineuvotteluja sekä esittelytilaisuuksia. Näiden kokemusten ja haastatteluiden pohjalta välytyssivustonlaajennustyöhön pyydettiin tarjoukset. Sivuston siirto valotaiteen seuran sivuston alle sekä molempien ilmeen yhdistäminen uusimalla graafinen ilme toteutettiin vuonna 2024.

**Funded by
the European Union**
NextGenerationEU

Yllä:

Saara Kariranta ja Jarmo Sompi: Who Will Count the Time After Us (2024)

Ruudun takaa / FLASH4 Uusi pimeä -biennaali, Finlaysonin alue, Tampere

Kuva: Sanni Piirainen

**SUOMEN
VALOTAITEEN SEURA
FLASH**

SUOMEN VALOTAITEEN SEURA FLASH

info@valotaiteenseura.fi
www.valotaiteenseura.fi
Facebook: valotaiteenseura
Instagram: valotaiteenseura
Twitter: LightArtFi

SUOMEN VALOTAITEEN SEURA FLASH

AVAJUSTIEDOT TOIMINTAVUOSI 2024